

ת"פ 37021/06/17 - מדינת ישראל נגד אולגה פדצ'נקו

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 37021-06-17 מדינת ישראל נ' FEDCHENKO (עציר)
בפני כבוד השופט ירון מינטקביץ

בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד רינת בן יעקב

המאשימה

נגד

אולגה פדצ'נקו ע"י עו"ד אלכס גפני

הנאשמת

הכרעת דין

רקע ויריעת המחלוקת

נגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש. ואלו עובדות כתב האישום:
בשבוע שקדם ליום 9.6.17 הועסקה הנאשמת כמטפלת סיעודית לגב' ע ש, ילידת 1931, אשר נזקקה להשגחה וטיפול צמודים (להלן: **המתלוננת**) ותקפה אותה מספר פעמים:

ביום 9.6.17 בסמוך לשעה 12:00 דחפה הנאשמת את המתלוננת בכח מהמטבח אל סלון הבית והושיבה אותה בכח על כיסא. המתלוננת קמה מהכיסא והנאשמת דחפה אותה שנית והשכיבה אותה בכח על הספה, תוך שסובבה את גופה באגרסיביות לכיוון הקיר. כאשר ניסתה המתלוננת לקום, עיקמה הנאשמת את ידה בחזקה.

בהמשך, ביום 10.6.17 בסמוך לשעה 0:50, התעוררה המתלוננת משנתה והדליקה את האור בסלון. הנאשמת התעוררה אף היא, הובילה את המתלוננת אל הספה, השכיבה אותה בכח וקשרה את רגליה באמצעות בד, על מנת למנוע ממנה לקום. המתלוננת ניסתה לקום, אך הנאשמת הניחה את רגלה הימנית על בטנה, הדפה את ראשה לאחור אל הספה וסובבה אותה אל הקיר.

בסמוך לשעה 1:50 הבחינה הנאשמת כי המתלוננת אינה ישנה. בשל כך לקחה הנאשמת נעל ונופפה אותה מול פניה של המתלוננת, הכתה אותה בידיה מכות קלות ולבסוף חבטה עם הנעל בראשה של המתלוננת.

כתוצאה ממעשי הנאשמת נגרמו למתלוננת פצעים מדממים בידה וכן שריטות ושפשופים בפניה.

הנאשמת כפרה באישום. בתשובתה לאישום ביום 13.07.17 טענה הנאשמת כי ניסתה למנוע מהמתלוננת לסכן את עצמה ובשל כך הובילה אותה מהמטבח לסלון הבית והשכיבה אותה בכוח, על מנת למנוע ממנה לברוח מהבית ולעמוד בסכנה, כך גם טענה לעניין קשירת המתלוננת. הנאשמת הודתה כי אחזה בנעל אך הכחישה כי הכתה את המתלוננת

באמצעותה או שגרמה לה לחבלות. בסיכומי ב"כ הנאשמת נטען לחלופין, כי הנאשמת פעלה תוך טעות במצב הדברים, שכן סברה כי היא רשאית להפעיל כח כלפי המתלוננת, על מנת לטפל בה ולמנוע ממנה לצאת מהבית.

הראיות

הראיה המרכזית היא תיעוד הארועים במצלמות אבטחה שהיו בביתה של המתלוננת, והוגשו במסגרת תיק המוצגים. כפי שאפרט בהמשך, זו הראיה המהימנה היחידה ממנה ניתן ללמוד על הארועים מושא האישום שלפני.

מלבד הסרטונים העידה המתלוננת והוגש תיק מוצגים, אשר כלל בין היתר תיעוד רפואי, ת/17-19 והודעות שנגבו מהנאשמת, ת/1, ת/3, ת/5, מהמתלוננת, ת/7, ומבנותיה של המתלוננת, ת/8-11.

מטעם ההגנה העידה הנאשמת.

הסרטונים

מצלמות האבטחה בביתה של המתלוננת תיעדו את הנעשה בבית, אך מדובר במצלמות המופעלות על ידי תנועה, והתיעוד נקטע לפרקים. עם זאת, יש במצלמות מונה זמן, וניתן לראות מתי הצילום נקטע. מכל מקום, לא היתה מחלוקת לגבי קבילות הסרטונים או משקלם, ולאחר שצפיתי בהם בעיון מסקנתי היא כי הם מתעדים את הארועים מושא כתב האישום באופן אמין, ללא קטיעות או עריכה.

נתון אשר הוסכם בין הצדדים הוא, כי מונה הזמן של המצלמות מפגר בכשלוש שעות ביחס לשעה הנכונה.

וכך עולה מן הסרטונים:

בסרטון שמסתיים בספרות 05-09 מיום 06.09.17, נראות הנאשמת והמתלוננת במטבח הבית, במונה זמן 09:06:02 (כלומר בסמוך לשעה 12:00) נראה ויכוח בין הנאשמת למתלוננת בסופו דוחפת הנאשמת את המתלוננת לכיוון סלון הבית.

בסרטון שמסתיים בספרות 04-02 מיום 06.09.17 נראות הנאשמת והמתלוננת בסלון הבית, כהמשך ישיר לארוע הנצפה בסרטון הקודם. הנאשמת נראית מנסה להושיב את המתלוננת על הספה בניגוד לרצונה. במונה 09:07:30 נראית הנאשמת מעקמת את ידיה של המתלוננת וכתגובה המתלוננת מכה את הנאשמת בידיה. במונה 09:08:35 נראית הנאשמת מעקמת את ידיה של המתלוננת פעם נוספת עד שהמתלוננת נשכבת לאחור.

בסרטון שמסתיים בספרות 27-49 מיום 06.09.17 נראות הנאשמת והמתלוננת בסלון הבית. במונה זמן 21:52:15 (כלומר בסמוך לשעה 0:50 של יום המחרת, 7.9.17) נראית הנאשמת מוליכה את המתלוננת בחזרה למיטתה בסלון.

במונה 21:52:48 נראית הנאשמת קושרת את רגליה של המתלוננת באמצעות בד וכשהמתלוננת מנסה להתרומם הנאשמת הודפת אותה בחזרה לספה תוך שהיא מחזיקה בראשה ומצמידה את ברכה בחוזקה לגופה של המתלוננת על מנת לרתק אותה לספה ולהשלים את הקשירה. לאחר מכן, במונה 21:53:04 נראית הנאשמת מטלטלת בחוזקה את ראשה של המתלוננת על מנת להשכיבה על הכרית. במונה 21:54:56 נראית הנאשמת מתירה את רגליה של המתלוננת, מלבישה אותה ומחליקה את שערותיה.

במונה 22:49:03 נראית הנאשמת כשהיא אוחזת בנעל ומנופפת בה לעבר המתלוננת ואגב כך מכה אותה בידה מספר מכות קלות. במונה 22:50:33 נראית המתלוננת מנופפת בנעל מעל ראשה של המתלוננת. באחד המקרים יתכן והנאשמת אף הכתה את המתלוננת בראשה או בכתפה, אך בשל זווית הצילום לא ניתן לקבוע ממצא חד משמעי בענין, והספק פועל לטובת הנאשמת.

בסרטונים משעות הבוקר של יום 06.09.17 (למשל הסרטונים המסתיימים בספרות 05-09 וכן 04-02) נראית המתלוננת כשידיה אינן חבושות, ואילו בסרטונים משעות הלילה (למשל הסרטונים המסתיימים בספרות 27-49 וכן 45-55) נראית המתלוננת כשידה השמאלית חבושה.

תיעוד רפואי ותמונות

מהתיעוד הרפואי שהוגש וסומן ת/17-19 עולה כי המתלוננת הגיעה למיון ביום 10.06.17 ונמצאו פצעי נשיכה באמותיה וכן שפשופים שטחיים תחת עיניה ובברכה.

המתלוננת

בהודעתה במשטרה, ת/7, סיפרה המתלוננת כי המטפלת כעסה עליה, משכה את שערותיה, פצעה אותה בידה באמצעות ציפורניה וגרמה לה לפצעים ולדימום. בהודעתה התקשתה להתמצא בזמן ובמקום של האירועים שקרו ומציינת פעמים רבות כי מרבה לשכוח דברים (ר' ע' 1, ש' 12,16,22 בהודעתה, וכן ע' ש' 14). בהודעתה אמרה המתלוננת, כי הנאשמת הייתה משכיבה אותה בכוח על מנת שתישן, וקשרה את ידיה ורגליה. ביום האחרון שהנאשמת עבדה שם, תפסה בפניה בחוזקה וגרמה לשריטות בפניה.

בעדותה לפני ביום 15.10.17, ציינה המתלוננת כי פחדה מהנאשמת וכי היא הרביצה לה, דחפה אותה, צעקה עליה ומשכה את שערותיה (עמ' 12, ש' 5-1). בנוסף הדגימה במהלך עדותה, כי הנאשמת צבטה אותה בידה. בחקירתה הנגדית אמרה, כי הנאשמת נשכה אותה בידה ומשכה את שיערותיה אך התקשתה להיזכר בפרטים רבים עליהם נשאלה (עמ' 13, ש' 13, 17).

טל זקרי, בתה של המתלוננת

בהודעתה הראשונה, ת/8, סיפרה העדה, כי אמה אמרה לה שהנאשמת לא התייחסה אליה יפה וכי היא בעטה בה והיא לא אוהבת אותה. העדה ציינה כי בבוקר יום שישי (הוא יום הארוע) ראתה את אמה ולא היו עליה כל חבלות.

בהודעתה הנוספת, ת/9, חזרה העדה על הדברים וציינה כי אמה לא פצעה את עצמה מעולם וכי היא חלשה פיזית ואינה אלימה. כמו כן ציינה העדה, כי הנאשמת אמרה שהמתלוננת אינה ישנה טוב בלילה. ביום שישי בלילה ראתה לראשונה את החבלות על אמה.

שושנה אמסלם, בתה של המתלוננת

בהודעתה ת/10 סיפרה העדה, כי צפתה במצלמות וראתה כי המטפלת השכיבה את אמה באגרסיביות, קשרה את רגליה, הכתה אותה באמצעות נעל, הרביצה לה באמצעות הכרית וסחבה בשערותיה. כמו כן הבחינה, כי הנאשמת הצמידה כסאות למיטתה על מנת שלא תרד והניחה שטיחים בדרך לשירותים על מנת שאמה לא תוכל לעבור. כשראתה

זאת, מיהרה להגיע אל ביתה של אמה, הגיעה והבחינה בסימני שריטות ודם על ידיה וכן סימנים כחולים בפניה ואדמומיות מתחת לעיניה. העדה ציינה כי אמה אמרה לה מספר ימים קודם לכן "אתם לא יודעים מה היא עושה לי" אך חשבו כי מדמיינת זאת בשל מחלתה.

בהודעתה ת/11 ציינה כי ביום שני לפני האירוע, הבחינה בקרישי דם לאורך זרועה הימנית של אמה, וכן בסימנים שחורים על גב כף היד אך לא שאלה את אמה למקור הסימנים.

הנאשמת

הודעות הנאשמת

הודעותיה של הנאשמת הוגשו וסומנו ת/1, ת/3 ו-ת/5 (התקליטורים שתיעדו את חקירותיה הוגשו יחד עם החקירות וסומנו בהתאמה ת/2, ת/4 ו-ת/6).

בהודעתה ת/1 הכחישה הנאשמת כי תקפה את המתלוננת. היא סיפרה בחקירתה כי המתלוננת היא שניסתה לנשוך אותה והחלה לשרוט אותה. עוד הוסיפה כי המתלוננת קמה בשנתה לשירותים והחלה לנשוך את עצמה. לאחר שהוצג לה הסרטון מהדירה, הודתה כי עטפה את המתלוננת, על מנת שתבין כי אסור לה לקום אך לא קשרה אותה. הוסיפה כי לקחה את הנעל ואחזה בה, אך לא הכתה עמה את המתלוננת. כל שניסתה לעשות זה להשכיבה ולדאוג שלא תקום וטיפול על מנת שלא תגרום לעצמה לפציעות נוספות.

בהודעתה ת/3, אמרה הנאשמת כי בכל פעם שניסתה להרגיע את המתלוננת, להושיבה ולהשכיבה על מנת שלא תברח מן הבית, היא שרטה אותה ואף נשכה אותה. הנאשמת הכחישה לכל אורך ההודעה כי תקפה את המתלוננת וטענה, כי היא גרמה לעצמה את החבלות והשריטות ואילו היא, הנאשמת, העניקה לה עזרה ראשונה. הסרטונים הוצגו לנאשמת והיא חזרה על דבריה בת/1 לפיהם אחזה בנעל אך לא נגעה במתלוננת, וטענה כי רק ניסתה היא לגרום למתלוננת לשכב בשקט ולכן עטפה את רגליה וכיסתה אותה.

בהודעתה ת/5 הסרטונים הוצגו לנאשמת פעם נוספת, והיא חזרה על הדברים שאמרה בהודעותיה הקודמות, כי המתלוננת נשכה ושרטה אותה. הובילה אותה לשכב על מנת שלא תיפגע מהמים במטבח.

עדות הנאשמת

בעדותה לפני מסרה הנאשמת, כי המתלוננת ניגשה אליה בעודה מנקה, תפסה ברגלה ושפכה את המים שהיו בקערה. הנאשמת חששה כי תיפול ולכן הובילה את אותה לשבת אך היא שפכה עליה מים פעם נוספת, תפסה אותה בידיה ונשכה אותה. בעדותה התייחסה לעניין הנשיכות, וטענה כי המתלוננת נשכה את עצמה כאשר הייתה בשירותים ואילו היא שטפה לה את הפצע וחבשה אותו. עוד הוסיפה, כי לא קשרה את רגליה של המתלוננת אלא כיסתה אותה בשמיכה וניסתה לסובבה על מנת שלא תיפול. לאורך עדותה הכחישה הנאשמת כי תקפה את המתלוננת וחזרה שוב ושוב על כך שניסתה להשכיבה כשהיא התעקשה לקום בכל פעם. הנאשמת טענה, כי ידיה מלאות חבלות ונשיכות מהמתלוננת וכי המתלוננת אף קרעה שתי שרשראות שהיו לצווארה.

דין והכרעה

כפי שכבר הקדמתי, הראיה המהימנה היחידה לארועים, היא הסרטונים. לא ראיתי כי ניתן לייחס משקל לעדויותיהן של המתלוננת או הנאשמת:

מהחומר הרפואי שבתיק עולה כי המתלוננת לוקה למרבה הצער באלצהיימר. גם מהתרשמות ישירה מעדותה של המתלוננת עולה בבירור, כי היא סובלת מלקות קוגניטיבית וקשה לתקשר איתה ולקבל ממנה נתונים ברורים. אבהיר, כי אין בלבי ספק שהמתלוננת עשתה מאמץ לתאר דברים כפי שקרו באופן מדויק, אך בשל מצבה עדותה היתה מבולבלת ולא ממוקדת, והיא לא יכלה לתאר את הארועים עליהם העידה באופן ברור ומדויק.

כמו כן המתלוננת אמרה בחקירתה הנגדית כי הנאשמת חנקה אותה ונשכה אותה - דברים אשר לא עלו בהודעתה במשטרה.

משכך, עם כל הסימפטיה וההבנה הרפואי של המתלוננת, לא ניתן לקבוע על בסיס עדותה ממצאים ברמת הודאות הנדרשת בהליך פלילי.

עדות הנאשמת

עדותה של הנאשמת עשתה רושם רחוק מאוד מלשכנע ואינני מייחס כל משקל לדבריה:

בהודעותיה במשטרה, תחילה הכחישה הנאשמת באופן גורף כי תקפה את המתלוננת. לאחר שהוצגו לנאשמת הסרטונים, היא שנתה טעמה וניסתה לגבש גרסה אשר תתישב עם הראיות. גם בעדותה בפני, התקשתה הנאשמת ליישב את גרסתה עם הנצפה בסרטונים שהוצגו לה וטענה, כי תקיפתה וקשירתה של המתלוננת, כפי שנראו בסרטונים, היו למעשה ניסיון לטפל במתלוננת ולדאוג לה. והתקשיתי להבין כיצד מכות בנעל בית או ריתוק המתלוננת לספה באמצעות הברך וקשירת רגליה מתיישבים עם טיפול מסור ודאגה לשלומה.

הנאשמת טענה, כי כאשר ניקתה את מטבח הבית המתלוננת שפכה עליה מים - אך הדבר לא נראה בסרטון המתעד את הארוע והנאשמת לא הציעה כל הסבר לסתירה, ורק עמדה על גרסתה.

משכך, הראיה היחידה עליה ניתן לסמוך ממצאים היא הסרטונים המתעדים את הארועים באופן אובייקטיבי, ומהם עולה כי הנאשמת תקפה את המתלוננת שלא כדין, כפי שפורט למעלה.

הקשר הסיבתי בין מעשיה של הנאשמת והחבלות שנגרמו למתלוננת

מהתיעוד הרפואי עולה, כי על ידה של המתלוננת היה פצע, שתואר כפצע נשיכה מדמם. המאשימה מיחסת חבלה זו לנאשמת, ואילו הנאשמת טענה כי המתלוננת נשכה את עצמה. לאחר בחינת העדויות לא ראיתי כי המאשימה הוכיחה ברמה הנדרשת שהנאשמת היא שגרמה לפציעה:

אכן, הנאשמת תקפה את המתלוננת ותפסה בידיה, אך לא ניתן לראות בסרטונים כי גרמה לה לחבלה. יתרה מכך, מהתיעוד הרפואי אותו הגישה המאשימה עולה, כי מדובר בפצעי נשיכה - אך בכתב האישום לא יוחס לנאשמת כי נשכה את המתלוננת. ניסוחו של כתב האישום הוא בנקודה מהותית בהקשר זה, שכן אופי החבלות היה ידוע למאשימה בעת שניסחה את כתב האישום, ואין מדובר בנתון שעלה תוך כדי שמיעת הראיות. כתב האישום הוא המסמך המכונן בתיק, ועל בסיסו נקבעת המסגרת הדיונית. משכך, יש לנקוב בו באופן מפורש את הנטען כלפי הנאשמת, ולא להותיר את

הדברים בערפל. יתרה מכך, גם בסיכומי המאשימה, לא נטען כי הנאשמת נשכה את המתלוננת, אלא נטען כי הגיוני יותר שהחבלות נגרמו על ידי הנאשמת מאשר על ידי המתלוננת, מבלי שהמאשימה הבהירה מהו מנגנון החבלה הנטען על ידה.

טענתה של הנאשמת, כי המתלוננת נשכה את עצמה, עלתה כבר בחקירתה הראשונה במשטרה. במצב דברים זה, ניתן היה לצפות מהמאשימה לברר את הנקודה ולא להותירה ללא מענה. כך למשל, ניתן היה לבדוק את המתלוננת על ידי רופא משפטי, אשר יקבע מהו מנגנון החבלה. גם ניתן היה לבדוק האם המנשך של הנאשמת או של המתלוננת תואם לפצע, ככל שאכן מדובר בפצע נשיכה.

אכן, הגיוני יותר להניח כי הנאשמת היא שחבלה במתלוננת, ולא שהמתלוננת חבלה בעצמה, ואפשרות זו סבירה יותר מאשר גרסתה של הנאשמת, כי המתלוננת נשכה את עצמה. במיוחד הדברים אמורים לאור זווית סימני הנשיכה הנראים בתצלומים שהוגשו וסומנו ת/16, אשר מקשים לקבל את ההנחה כי מקורם בחבלה עצמית.

ועם זאת, במצב הראייתי שלפני לא ניתן לשלול לחלוטין את התרחיש לו טענה הנאשמת בעדותה, כי המתלוננת נשכה את עצמה. אדגיש בהקשר זה, כי הנאשמת טענה כבר בהזדמנות הראשונה כי המתלוננת נשכה את עצמה. המתלוננת מנגד, לא מסרה בהודעתה במשטרה כי הנאשמת נשכה אותה, אלא התייחסה לכך רק בעדותה לפני, בתשובה לשאלה מדריכה בחקירתה הנגדית. יתרה מכך, המתלוננת טענה כי הנאשמת נשכה אותה במסדרון הבית, אשר הנעשה בו מצולם, ויש להניח כי לו היה הדבר נכון, הוא היה נקלט במצלמות האבטחה שבבית.

אני ער לדבריה של בתה של המתלוננת בת/9, כי המתלוננת לא פגעה בעצמה בעבר, אך בנסיבות הענין משקלם של הדברים נמוך ולא ניתן לבסס עליהם קביעה מחייבת.

אוסף ביחס לנקודה זו, כי המתלוננת טענה בעדותה שהנאשמת שרטה אותה בציפרניה - אך בסרטונים בהם נראית הנאשמת מעקמת את ידיה של המתלוננת, ידיה של הנאשמת עטויות כפפות שכן היא ניקתה אז את המטבח, ועל כן לא סביר שכך נחבלה המתלוננת (וזאת מעבר לעובדה שבדוחות הרפואיים נקבע כי מדובר בפצע נשיכה, קביעה המתיישבת עם צורת הפצע).

משכך, נותר ספק מסוים בשאלה כיצד נחבלה המתלוננת בידה, ולא ניתן להגיע לממצא ברור בנקודה זו.

ועם זאת, בתמונות ת/16 נראים על ידיה של המתלוננת סימני חבלה, המתיישבים עם תפיסת ידיה ועיקומן, כנראה בסרטונים. כמו כן, המתלוננת העידה כי הנאשמת הכאיבה לה, וחלק זה של עדותה מתיישב עם הנראה בסרטונים וראיתי לייחס לו את מלוא המשקל.

לפיכך הוכח כי הנאשמת גרמה לנאשמת למכאובים ולסימני חבלה.

טעות במצב הדברים

ב"כ הנאשמת טען, כי הנאשמת פעלה תחת הנחה שגויה, כי היא רשאית להפעיל כח כלפי המתלוננת. לא מצאתי מאומה בטענה.

ראשית אומר, כי הנאשמת לא טענה כך, לא באמרות החוץ שלה ולא בעדותה לפני. הנאשמת הכחישה תחילה כי בכלל

הפעילה כח כלפי המתלוננת ולאחר שהוצגה לה הסרטונים הציעה להם הסברים מאולצים, אך בשום שלב לא טענה כי סברה שהיא רשאית להכות את המתלוננת או להכאיב לה.

מעבר לכך, גם אם ניתן היה בדוחק לטעון שקשירת רגליה של המתלוננת נועדה למנוע ממנה לצאת מהבית ולסכן את עצמה - ואני רחוק מלסבור שזו היתה המטרה - הרי שלא ניתן לטעון כך ביחס למכות בנעל בית או עיקום ידיים, אשר מטרתם היחידה היא להכאיב ולבזות.

לפיכך דין הטענה להדחות.

סיכום

מן הראיות עולה כי הנאשמת תקפה את המתלוננת שלוש פעמים:

ביום 9.6.17 בסמוך לשעה 12:00 הנאשמת דחפה את המתלוננת מהמטבח לעבר הסלון בכח, הושיבה אותה בניגוד לרצונה, עיקמה את ידיה פעמיים והכתה אותה בידיה.

ביום 10.6.17 בסמוך לשעה 0:50 הנאשמת דחפה את המתלוננת על הספה, ריתקה אותה באמצעות ברכה, קשרה את רגליה באמצעות רצועת בד ודחפה את ראשה.

ביום 10.6.17 בסמוך לשעה 01:50 הכתה הנאשמת את המתלוננת בידיה באמצעות נעל בית מכה קלה ונופפה בנעל מול פניה.

כתוצאה מהמעשים נגרמו למתלוננת חבלות בידיה וכן מכאוב.

לאור אלה מרשיע את הנאשמת בעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, כפי שיוחס לה בכתב האישום, אך קובע כי לא הוכח שהכתה את המתלוננת בראשה כאמור בסעיף 6 לכתב האישום, וכי לא הוכח שהנאשמת גרמה לפצעים מדממים בידה.

ניתנה היום, ג' חשוון תשע"ח, 23 אוקטובר 2017, במעמד הצדדים